Kraków The Host City: Historie - Odcinek 18 pt.: Od wystawy po festiwale w Krakowie

2022-05-25

W XIX wieku popularne stało się organizowanie wystaw, nie tylko przez muzea, ale i inne instytucje. I tak, Towarzystwo Naukowe Krakowskie zorganizowało na przełomie 1858 i 1859 roku wystawę: Starożytność i zabytki sztuki w Krakowie, która odbyła się w Pałacu Lubomirskich przy ul. św. Jana w Krakowie.

Początkowo ekspozycja składała się z trzech sal, a w trakcie trwania wystawy udostępniona została również czwarta sala, w której prezentowane były obiekty nadesłane przez Tytusa Działyńskiego, działacza politycznego i mecenasa sztuki, a następnie piąta i szósta z kolejnymi sukcesywnie dosyłanymi eksponatami. Prezentowane były rozmaite obiekty, takie jak przedmioty znalezione podczas wykopalisk, pamiątki, meble, obrazy, rękopisy, uzbrojenie, klejnoty czy narzędzia astronomiczne – na przykład posąg Światowida, namiot turecki spod Wiednia, fajka ks. Józefa Poniatowskiego, zegar króla Stanisława Leszczyńskiego. Wystawa przyciągała licznych zwiedzających, a wśród nich uczonych i artystów, np. Józef Ignacy Kraszewski, a duża frekwencja skłoniła organizatorów do jej przedłużenia. Co interesujące, dochód z biletów przeznaczony był na odbudowę kościoła dominikanów, budowę gmachu Towarzystwa Naukowego i wzbogacenie jego zbiorów.
O kolejnej wystawie dowiadujemy się z zachowanego w archiwum do czasów współczesnych ilustrowanego albumu „Katalogu Pierwszej Wielkiej Wystawy Sztuki Polskiej w Krakowie” z Wystawy Krajowej Rolniczo-Przemysłowej w Krakowie w 1887 roku.

Wystawy artystyczne były również popularne wśród przyjezdnych do Krakowa, ale i mieszkańców, które były organizowane od 1803 roku. Jak pisze Irena Skąpska-Święcicka w „Roczniku Krakowskim 1970”, przełomowy stał się rok 1854, dzięki powstaniu Krakowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, który corocznie urządzał wystawy malarzy polskich i zagranicznych w miesiącach wiosennych w Pałacu Larischa przy ul. Brackiej w Krakowie. Warto dodać, że na przełomie XIX i XX wieku obok wystaw o charakterze społecznym, edukacyjnym i propagującym sztuki piękne, organizowane takie o celu sprzedażowym.

Rozkwit życia społecznego i kulturalnego przyczynił się do rozwoju wystaw, które były organizowane w formie czasowej, a następnie stałej. A przemiany cywilizacyjne spowodowały rozwój innych form wydarzeń i imprez. W XX wieku organizowano w Krakowie coraz liczniej koncerty, a następnie festiwale, które stały się popularnym sposobem spędzania czasu wolnego. Jak możemy przeczytać w „Kraków Culture” w mieście organizowanych jest około 80 festiwali o zasięgu zarówno lokalnym, jak i międzynarodowym, które trwają od kilku dni do nawet dwóch miesięcy. Jednym z najstarszych krakowskich festiwali jest Krakowski Festiwal Filmowy odbywający się corocznie od ponad 60 lat. Ponad 30 letnią tradycję ma Festiwal Kultury Żydowskiej organizowany na krakowskim Kazimierzu. Na rozwój krakowskich festiwali wpływ miał bez wątpienia uzyskany tytuł Europejskiego Miasta Kultury w 2000 roku. Co ciekawe, u schyłku XX wieku pojawił się nowy kierunek badań - event studies. W ramach event studies analizie poddawane są przykładowo festiwale traktowane jako jeden z rodzajów imprez. Badania nad festiwalami w ramach tego kierunku prowadzone są w trzech głównych nurtach: pierwszy z nich obejmuje analizę socjologiczną i odnosi się przede wszystkim do uczestników festiwali,

drugi nurt badawczy obejmuje analizę ekonomiczną, a trzeci dotyczy zarządzania festiwalami.

Zachęcamy Państwa do skorzystania z bogatej oferty krakowskich muzeów czy festiwali i jednocześnie zapraszamy na kolejny odcinek cyklu, w którym zaprezentujemy ciekawostki historyczne o biurach podróży.

Fragment wystawy „Kraków w Sztuce” w Pałacu Sztuki Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie w czerwcu 1936 roku.

Źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygnatura nr 3/1/0/11/6081

Autor: Katarzyna Janik